

Verontreinigde grond breng je niet naar een stortplaats maar maak je weer schoon en gebruik je opnieuw. Zo schrijven de regels in Nederland dat voor, samengevat in één zin. Deze werkwijze voorkomt dat onze stortplaatsen nodeloos snel vol raken met verontreinigde grond. Ook is het zo niet nodig voor elke nieuwe grondtoepassing een ontgroning aan te spreken. Het mes snijdt dus aan twee kanten. Een mooi voorbeeld van circulaire economie.

Bedrijfsmatig gezien is het een succes. Volgens Bodemplus gaat het per jaar om gemiddeld ongeveer 2,5 miljoen ton gereinigde grond. Daar kun je maar liefst 78 voetbalvelden een meter mee ophogen, als ik het goed uitreken. Dat geeft een beeld van de omvang van deze bedrijfstak en daarvan afgeleid de vervoersbewegingen die hiervoor nodig zijn. Er wordt zelfs grond uit het buitenland aangevoerd om in ons land te laten reinigen.

De kwaliteit van het gereinigde product wordt geborgd met tal van regels voor het bemonsteren van partijen te reinigen grond, het samenvoegen van partijen verontreinigde grond, het vaststellen van het gehalte aan verontreinigende stoffen, het reinigen van de partijen, het keuren van het gereinigde product en het afzetten daarvan. Dat zijn heel wat stappen, en bij elke stap kunnen bewust of onbewust fouten worden gemaakt.

Nederland heeft gekozen voor een gemengd privaat en publiek stelsel om de kwaliteit van het gereinigde product te controleren. Het bedrijfsleven stelt daarvoor protocollen op, bijvoorbeeld voor het bemonsteren van een partij grond en het chemisch analyseren daarvan. Private bedrijven houden toezicht op de bedrijven die volgens deze protocollen werken en daarvoor een wettelijke erkenning en een certificaat hebben. De protocollen zijn via het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit onderdeel van de Wet bodembescherming, zodat ook overheden toezicht kunnen houden en de regels kunnen handhaven.

Is dit te mooi om waar te zijn? Zou zo'n gemengd privaat en publiek stelsel wel werken? Om deze vragen te beantwoorden is een uitgebreid onderzoek verricht. De resultaten zijn in september 2020 bekend geworden. Uit de vele vraaggesprekken die in dit kader zijn gevoerd is gebleken dat niet alles goed gaat. De opstellers van de rapportage wijten dat niet aan het gemengde private en publieke stelsel. Zij adviseren dan ook dit stelsel intact te laten, maar daarin wel verbeteringen aan te brengen.

Als verbetering wordt onder meer een grondpaspoort voorgesteld. Daarop zou de geschiedenis van een partij grond moeten staan, zoals de herkomst, de gegevens over de verontreiniging en de wijze van reinigen. Ik vind dit een interessant idee. Er komt natuurlijk wel heel wat administratie, internettechnologie en beheer bij kijken. Misschien kan in deze trant worden nagedacht over een makkelijk uitleesbare chip met daarop de relevante informatie, die bijvoorbeeld aan elke 10 m<sup>3</sup> gereinigde grond wordt toegevoegd. Een chip van siliciumdioxide, dus geen vreemd bodemmateriaal. Of slaat mijn fantasie nu op hol?